

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7SŽi/10/2014
Identifikačné číslo spisu:	6013200820
Dátum vydania rozhodnutia:	21.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6013200820.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Centrum ekologických informácií, so sídlom v Bratislave, Suché mýto č. 19, proti žalovanému: Obec Kráľ, so sídlom Kráľ č. 223, o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného doručeného žalobcovi 7. apríla 2013, o odvolaní Advokátskej kancelárie Bardač, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Búdková č. 9, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. decembra 2013, č. k. 24S/159/2013-36, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie Advokátskej kancelárie Bardač, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Búdková č. 9, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. decembra 2013, č. k. 24S/159/2013-36, o d m i e t a .

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Uznesením z 13. decembra 2013, č. k. 24S/159/2013-36, Krajský súd v Banskej Bystrici zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že žalobca nepreukázal, že žalovanému oznámil obsah žiadosti o poskytnutie informácií, lebo žiadosť nepodal žiadnym zo spôsobov stanovených v § 14 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 211/2000 Z. z.“). V tomto konaní sa teda nepreukázalo, že bolo vydané rozhodnutie, ktorého zrušenia sa žalobca v žalobe domáha. Rozhodnutie, o ktorom v konaní nebolo preukázané že existuje, nemôže byť predmetom preskúmania, čím je naplnený dôvod na zastavenie konania uvedený v § 250d ods. 3 OSP. Neexistencia rozhodnutia je zároveň takým nedostatkom podmienok konania podľa piatej časti OSP, ktorý nemožno odstrániť, a preto súd konanie podľa § 104 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP zastavil.

Proti uzneseniu krajského súdu podal včas (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie

elektronicky, opatrené zaručeným elektronickým podpisom Róbert Bardáč - Mgr. Róbert Bardáč, advokát a konateľ Bardáč, s. r. o., advokátskej kancelárie a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že napadnuté uznesenie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a rovnako namietal, že napadnutým uznesením krajský súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Podľa jeho názoru žalovaný má povinnosť prijímať podania podpísané zaručeným elektronickým podpisom, a preto pre žalovaného doručenie žiadosti žalobcu podpísanej zaručeným elektronickým podpisom predstavuje technicky vykonateľný spôsob podania žiadosti. Doručenie žiadosti technicky vykonateľným spôsobom je postačujúce pre vyvolanie tých účinkov, ktoré vyvoláva riadne doručená žiadosť o sprístupnenie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. O takejto žiadosti mal žalovaný rozhodnúť zákonom predpokladaným spôsobom. K tomu však nedošlo, čo malo za následok vydanie fiktívnych rozhodnutí podľa § 18 ods. 3 a § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. Tým, že krajský súd na uvedené nijako neprihliadol, rozhodol vec po právnej stránke nesprávne.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu, ktoré mu bolo doručené 12. februára 2014, nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), vec preskúmal bez nariadenia pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre konanie o odvolaní proti uzneseniu krajského súdu a preto musel odvolanie odmietnuť.

Podľa § 24 OSP účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ak nejde o zastupovanie podľa § 26, môže si účastník zvoliť za zástupcu len fyzickú osobu. V tej istej veci môže mať účastník súčasne len jedného zvoleného zástupcu; to neplatí, ak ide o zastúpenie podľa § 25.

Podľa § 28 ods. 1 OSP zástupcovi, ktorého si účastník zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo, buď pre celé konanie alebo len pre určité úkony.

Podľa § 209 ods. 1 OSP súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d). Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Podľa § 211 ods. 1 OSP, ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d). Vo veciach podľa § 120 ods. 2 odvolací súd odstraňuje vady odvolania tým, že sa obmedzí len na zistenie rozsahu, v akom sa rozhodnutie napáda. Odvolací súd sám odstráni vady pri doručovaní odvolania a výzvy podľa § 209a ods. 1 tak, že sám vykoná doručovanie. Odvolací súd rozhodne aj o návrhoch podľa § 138 ods. 1 vrátane tých, o ktorých nerozhodol súd prvého stupňa.

Podľa § 218 ods. 1 OSP odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré a) bolo podané oneskorene; b) bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený; c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné; d) nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2; ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 písm. e) rozhodnutie napadnuté odvolaním zaniklo inak.

Podľa § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Skúmajúc podmienky konania o odvolaní v tu prejednávanej veci, najvyšší súd zistil, že v pripojenom

súdnom spise krajského súdu sa nachádza vo fotokópii prezidiálna plná moc pre konania vo veciach preskúmania zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v územnej pôsobnosti krajského súdu. Zo žaloby žalobcu vyplýva, že plná moc na zastupovanie v súdnom konaní je založená v spisoch súdnej správy krajského súdu pod zn. Spr. č. 287/2013. Najvyšší súd však nedisponuje originálom plnomocenstva preukazujúceho zastúpenie žalobcu advokátom Advokátska kancelária Bardač, s. r. o., a to v žiadnej forme.

Po zistení tejto skutočnosti najvyšší súd vyzval žalobcu, aby do 15 dní od doručenia výzvy predložil originál plnomocenstva pre advokáta na zastupovanie žalobcu v odvolacom konaní, alebo poverenia zamestnanca žalobcu s právnickým vzdelaním (výzva zo 16. apríla 2014, doručená 18. mája 2014). Žalobca na výzvu nereagoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky výzvou z 23. júna 2014 vyzval aj advokátsku kanceláriu Bardač, s.r.o., aby predložila originál plnomocenstva udeleného jej žalobcom.

V reakcii na výzvu najvyššieho súdu advokátska kancelária podaním z 26. júna 2014 oznámila, že žalobca udelenie tzv. „prezidiálnej plnej moci“, ktorú advokátskej kancelárii udelil na zastupovanie v konaní, považuje za dostatočné pre prejednanie veci danej súdom a z tohto dôvodu nevidí dôvod pre udelenie novej alebo ďalšej plnej moci. Žalobca preto odmietol na zastupovanie v konaní v danej veci udeliť novú, resp. ďalšiu plnú moc a advokátska kancelária nevie požadovanú plnú moc tunajšiemu súdu predložiť. Následne advokátska kancelária odkázala na udelenú „prezidiálnu plnú moc“, na ktorú sa odvolala aj v žalobe.

V prípade, ak odvolanie podáva advokát v mene účastníka konania ako jeho zástupca bez toho, aby bolo preukázané jeho oprávnenie na zastupovanie spôsobom uvedeným v § 28 ods. 1 OSP, ide o nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý možno odstrániť. Súd je povinný skúmať splnenie tejto procesnej podmienky v každom štádiu konania, t.j. aj v odvolacom konaní a ak nie je splnená, musí vyzvať účastníka na jej odstránenie. Uvedená zásada platí aj v prípade, ak odvolací súd plnomocenstvo, založené v spise pred podaním odvolania, nepovažuje za postačujúce na preukázanie zastupovania účastníka v konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že rešpektuje a nespochybňuje existenciu plnomocenstva v konaní na krajskom súde zaevidovaného v jeho registri Spr.

Občiansky súdny poriadok (§ 28) okrem plnej moci pre celé konanie (tzv. procesné plnomocenstvo) pozná aj plnomocenstvo všeobecné (oprávňujúce zastupovať účastníka v každom súdnom konaní, nech ide o ktorúkoľvek vec). Pritom tzv. všeobecné plnomocenstvo bolo možné založiť do spisov súdnej správy príslušného súdu a v konkrétnej veci sa naň odvolať, na jeho existenciu musel účastník alebo ním zvolený zástupca súd upozorniť (R 43/2003).

Z uvedeného je zrejmé, že je nutné rozlišovať medzi udelením plnomocenstva a preukazovaním jeho udelenia. Toto sa uskutočňuje predložením originálu plnomocenstva, alebo jeho udelením ústne do zápisnice súdu (§ 28 ods. 1 OSP).

Na založenie, resp. uschovanie všeobecného plnomocenstva do spisov súdnej správy sa vzťahovala Inštrukcia ministerstva spravodlivosti č. 18/1964, o účasti organizácií a štátu v súdnom konaní a o ich zastupovaní, ktorá umožňovala aj advokátom zastupujúcim „organizáciu alebo štát“ uschovať udelené všeobecné plnomocenstvo v správnych spisoch súdu, ktorý vo veci koná.

Citovaná inštrukcia bola s účinnosťou od 19. marca 2012 Inštrukciou ministerstva spravodlivosti č. 10/2012 zrušená (čl. 15a ods. 2; príloha č. 1a) bez náhrady. Z tohto dôvodu súdy nie sú oprávnené a povinné akceptovať preukazovanie udelenia plnomocenstva na zastupovanie v občianskom súdnom konaní vrátane konania v správnom súdnictve poukazom na originál všeobecného plnomocenstva uschovaného v spisoch správy súdu, ktorý vec prejednáva. Tým súčasne strácajú opodstatnenie

rozhodnutia najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 2Cdo/112/2011, 7Cdo/45/2011, 4Cdo/70/2011, 5Cdo/54/2011, 2Cdo/56/2011, ako aj 3Cdo/76/2012, ktorých právne posúdenie sa vzťahovalo na obdobie účinnosti inštrukcie č. 18/1964.

Treba uviesť, že aj v čase jej účinnosti inštrukcia č. 18/1964 vyžadovala uschovanie originálu plnomocenstva v spise súdnej správy súdu, ktorý vo veci koná, t.j. na každom jednom súde, ktorý dotknutú vec prejednáva a rozhoduje o nej samostatne (bod III in fine). Táto požiadavka na preukázanie udeleného plnomocenstva žiadnym spôsobom nespochybňuje rozsah udeleného plnomocenstva podľa § 25 ods. 1 OSP.

Pokiaľ aj krajský súd mal k dispozícii originál plnomocenstva žalobcu, udeleného advokátovi Advokátska kancelária Bardač, s. r. o., a mohol si jeho existenciu riadne overiť, najvyšší súd túto možnosť nemá. Preukázanie existencie plnomocenstva pritom nie je skutočnosťou, ktorej preukazovanie môže účastník ponechať na vyhľadávacej povinnosti súdu (§ 120 ods. 1, 2 OSP). Zostáva pritom zachované právo účastníka konania a ním zvoleného zástupcu, aby sa dohodli, koľko vyhotovení písomného plnomocenstva za účelom preukázania existencie tohto ich vzťahu bude existovať.

Advokátska kancelária Bardač, s. r. o. zrejme nesprávne posúdila obsah už dva roky zrušenej Inštrukcie č. 18/1964, umožňujúcej uschovať „originál plnomocenstva v spise súdnej správy súdu, ktorý vo veci koná“ a plnomocenstvo, ktorým by preukázala oprávnenie podať odvolanie v tunajšej veci v mene a na účet žalobcu, nepredložila ani na výslovnú výzvu najvyššieho súdu. Netreba preto zdôrazňovať, že pokiaľ je vo veci podané odvolanie, je daná vecná právomoc dvoch súdov, aby vo veci konali a každý z týchto súdov sa musí domáhať riadneho preukázania plnomocenstva na zastupovanie účastníka v konaní.

Známkou dobrej praxe advokáta je postup, pri ktorom od klienta žiada o podpísanie viacerých písomných vyhotovení plnomocenstva v jednej veci a v prípade, ak vznikne ďalšia potreba preukázať právne zastúpenie, alebo klienta požiada o ďalšie písomné plnomocenstvo.

Ako z vyššie uvedeného vyplýva, najvyššiemu súdu bolo vo veci žalobcu predložené odvolanie signované (zaručeným elektronickým podpisom) Advokátskou kanceláriou Bardač, s. r. o., ktorá napriek výzve najvyššieho súdu nepreukázala svoje oprávnenie na tento úkon v mene a na účet žalobcu v tunajšej veci. Odvolací súd preto nemal dôkaz o skutočnosti, že odvolanie podal žalobca, lebo z obsahu spisu musel dospieť k záveru, odvolanie podala Advokátska kancelária Bardač, s. r. o. vo vlastnom mene a na vlastný účet.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto po zistení, že odvolanie podala iná osoba než účastník konania (žalobca), preto postupoval podľa § 218 ods. 1 písm. b) OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP a odvolanie podané neoprávnenou osobou odmietol aj s poukazom na skutočnosť, že ani na riadne doručenú výzvu nebola preukázaná existencia plnomocenstva žalobcu, ktoré by inú osobu oprávňovalo tento procesný úkon vykonať v mene a na účet žalobcu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 veta prvá a § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 146 ods. 1 OSP, lebo odmietnutím odvolania nedošlo k jeho vecnému vybaveniu a nebol daný dôvod na rozhodnutie podľa § 146 ods. 2 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.